

Nr 109

Av herr Werbro m. fl., angående *civilförsvarsstyrelsens organisation.*

(Lika lydande med motion nr 69 i Första kammaren)

För att leda den alltmer komplicerade samhällsfunktionen vid beredskap och krig måste en noggrann planering ske under fred, så att en omställning till beredskaps- eller krigsförhållande kan genomföras så smidigt som möjligt. Myndigheternas arbetsuppgifter i fred bör så långt möjligt kvarstå under beredskap och krig. Härigenom sker minsta möjliga rubbning av samhällsarbetet, och övergången från freds- till beredskapsorganisation kan ske smidigare. Om vid beredskap nya organ skall övertaga redan befintliga myndigheters arbetsuppgifter, kan en avsevärd fördröjning av det civila försvarets insatser befaras.

Med anledning härav har statskontoret verkställt en utredning beträffande civilförsvarsstyrelsens organisation. Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen, bil. 13, föreslagit viss omorganisation. Statskontoret har byggt sin utredning på den sedan 1940-talet vedertagna organisationen av civilförsvaret. Det civila försvaret måste kunna utnyttja den alltmer utbyggda och välordnade samhällsorganisationen. Med hänsyn härtill torde det vara nödvändigt att verkställa en utredning beträffande civilförsvarsstyrelsens organisation från helt andra utgångspunkter än dem som statskontorets utredning bygger på. Det framlagda förslaget innebär, att anslaget till civilförsvarsstyrelsens avlöningsanslag vid fullt utbyggd organisation ökas med 1 000 080 kr. per år. Styrelsens personal ökas från 145 till 178 och ett flertal tjänster uppflyttas en eller flera lönegrader. Årets anslagsökning för omorganisationen uppgår till 400 000 kr.

En förutsättningslös utredning bör komma till stånd för att undersöka möjligheten att med utgångspunkt från dessa förändringar överföra vissa uppgifter till andra förvaltningsområden. Sålunda borde det vara lämpligt, att byggnadsstyrelsen tillföres uppgiften beträffande skyddsrummen, då denna myndighet har att handlägga andra dylika ärenden. Inom byggnadsstyrelsen finns den sakkunskap som erfordras för dessa ärendens handläggning. Dessutom har byggnadsstyrelsen ute i länen byggnadsteknisk personal, som kan verkställa de gransknings- och inspektionsuppgifter som erfordras. Inom kommunerna är det byggnadsnämnderna som har ansvaret

för skyddsrumssärendenas handläggning. Därför bör länsarkitekterna och byggnadsstyrelsens personal inom länen samt byggnadsstyrelsen som central instans ha ansvaret för alla skyddsrumssärenden. Ett överförande av skyddsrumsfrågorna från civilförsvarsstyrelsen till byggnadsstyrelsen skulle avsevärt förbilliga organisationen och göra den effektivare.

Då det gäller civilförsvarets tele- och radioförbindelser, sker viss planläggning inom civilförsvarsstyrelsen och viss sådan inom televerket. Televerket har ansvaret för civilförsvarets telekommunikationer under såväl fred som krig. Denna splittring av planerings- och organisationsansvaret bör undvikas. Det torde vara mest rationellt att televerket, som har den erforderliga expertisen och även nu har huvudansvaret för civilförsvarets sambandsfrågor, helt övertar dessa.

Civilförsvarsstyrelsen har tidigare gjort framställning till Kungl. Maj:t om att skilja civilförsvarets ordnings- och bevakningsuppgifter från civilförsvaret. Det torde vara mindre lämpligt att det inom civilförsvarets arbetsområde skall ingå uppgifter som fordrar brukandet av vapen och utbildning i vapnets bruk.

Sedan lagen om kommunal beredskap tillkommit, har en stor del av ansvaret för planläggning och genomförande av utrymning och inkvartering ålagts kommunerna. Inom kommunerna torde dessa ärenden komma att handläggas av dess socialvårdande myndigheter. Det synes därför vara det mest naturliga att dessa frågor i central instans handlägges av socialstyrelsen.

Sjukvårdsuppgifterna tillkommer under fred medicinalstyrelsen i central instans och landstingen på det regionala planet. I huvudsak gäller detta även under krig. Civilförsvarsstyrelsen handlägger emellertid vissa sjukvårdsuppgifter, såväl vårduppgifter som hela sjuktransporten. Denna senare uppgift tillkom då kommunerna hade ansvaret för ambulansväsendet och detta inte hade någon fast organisation. Då det nu tillkommer landstingen att svara för sjuktransporterna synes skälen vara starka att överföra denna jämte övriga sjukvårdsuppgifter till medicinalstyrelsen och dess sjukvårdsberedskapsnämnd.

Enligt förslaget skall inom civilförsvarsstyrelsen inrättas särskilda arbetsgrupper för forskning. Det torde kunna ifrågasättas, om det ur försvarssynpunkt är lämpligt att förlägga en särskild forskning till civilförsvarsstyrelsen. Arbetsgrupper för byggnadsteknik, VVS-teknik och elteknik bör snarare ha sin plats i redan befintliga statliga organ som t. ex. byggnadsstyrelsen.

Under hänvisning till vad som ovan anförts får vi hemställa,
att riksdagen måtte

1. med avslag på Kungl. Maj:ts förslag om ändrad organisation av civilförsvarsstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en förutsättningslös utredning i frågan,

2. besluta ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 400 000 kronor minskat avlöningsanslag till civilförsvars-

styrelsen och således till *Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 4 880 000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1966

W. Werbro

Elias Jönsson

Gunnar Oskarson

i Ingemarsgården

Bengt Börjesson

Ingemar Mundebo

i Falköping
